

Handläggare
Pia-Marit Ekström
Telefon: 08-50831915

Till
Kulturnämnden
2023-04-25

Stöd till kulturprogram för äldre. Beslut om ny stödform

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden inrättar ett stöd till kulturprogram för äldre i enlighet med förvaltningens förslag.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegren
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Sammanfattning

I stadens budget för 2023 fick kulturnämnden i uppdrag att utveckla den nya modellen för äldres möte med kultur. Uppdraget utgår från modellen som kulturförvaltningen och äldreförvaltningen tog fram i ”Utredning av förutsättningar för en modell för äldres möte med kultur” (KuN 2021-06-15 §10).

Stöd till kulturprogram för äldre är en ny stödform som syftar till att äldre ska kunna ta del av professionella kulturupplevelser. Stödet kan sökas av professionella kulturaktörer från det fria kulturlivet. Aktörerna kan söka och få ersättning för befintliga kulturprogram som riktas mot målgruppen äldre enligt en nivå som årligen anpassas efter nämndens budget. Kulturförvaltningen kommer att anpassa antalet utlysningar efter budgeten för stödområdet. Målgruppen äldre definieras som personer 65 år och äldre som är i behov av samhällets stöd och som har svårt att ta del av kulturutbudet på egen hand. Det kan vara äldre som bor på vård- och omsorgsboende, servicehus, deltar i dagverksamheter samt besöker träffpunkter och aktivitetscenter för seniorer, både i kommunal och privat regi, i Stockholms stad. Kulturprogrammen kommer att presenteras på webbplats särskilt tillskapad för ändamålet. Webbplatsen underlättar för personal inom äldreomsorgen att hitta och boka ett kvalitativt och varierat kulturutbud till reducerat pris.

Ansökan, beredning och redovisning av stödet kommer att hanteras inom förvaltningens ordinarie system för kulturstöd. Ansökningarna kommer att bedömas enligt Generella villkor för kulturstöd (KuN

2019-10-22 § 8) samt Särskilda villkor och bedömningsgrunder enligt bilaga 1.

Bakgrund

Stockholms stad har 156 000 invånare över 65 år. Av dessa har 30 000 biståndsbedömd äldreomsorg. Gruppen som är 65 år eller äldre har ökat från 14,2 till 15,5 procent av befolkningen under 2022. Enligt befolkningsprognos för Stockholm stad kommer andelen äldre i befolkningen förväntas öka under de kommande åren.

Under 2021 utredde kulturförvaltningen tillsammans med äldreförvaltningen förutsättningarna för en modell för äldres möte med kultur. Utredningen föreslog en modell där kulturaktörer med riktade kulturprogram för äldre kan få stöd. Utbudet ska vara varierat och anpassat till målgruppens olika förutsättningar, så som fysiska och kognitiva, samt de nationella minoriteternas behov. Kulturprogrammen ska presenteras digitalt.

Under pandemin drabbades många äldre av ofrivillig ensamhet. För att motverka det fick kulturförvaltningen i uppdrag att förmedla en kostnadsfri kulturupplevelse, den så kallade Kulturturnén. Kulturturnén riktades till personer som bor på vård- och omsorgs-boenden eller tar del av stadens omsorg och utbud för äldre både i kommunal och privat regi. Kulturturnén fortsatte under 2022 och 2023. Utvärdering både från vårdomsorgen samt kulturaktörerna visar att Kulturturnén är en mycket uppskattad verksamhet som gett livsglädje och mersmak för kultur. Utvärdering visar också att äldreomsorgen inom stadsdelarna efterfrågar ett kvalitetssäkrat kulturutbud till reducerat pris.

Målgruppen äldre definieras som personer 65 år och äldre som är i behov av samhällets stöd och som har svårt att ta del av kulturutbudet på egen hand. Det kan vara äldre som bor på vård- och omsorgsboende, servicehus, LSS-boenden för seniorer, deltar i dagverksamheter, besöker träffpunkter och aktivitetscenter för seniorer, både i kommunal och privat regi.

Ärendet

I stadens budget för 2023 fick kulturnämnden i uppdrag utveckla den nya modellen för äldres möte med kultur. Uppdraget utgår från modellen som kulturförvaltningen och äldreförvaltningen tog fram i "Utredning av förutsättningar för en modell för äldres möte med kultur" (KuN 2021-06-15 §10).

Utifrån uppdraget i budget har kulturförvaltningen tagit fram ett förslag på ny stödform för kulturaktörer som tillhandahåller kulturprogram för äldre.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av enheten för kulturstöd inom kulturstrategiska staben med förankring i styrgruppen för äldres möte med kultur. Styrgruppen består av förvaltningscheferna för kulturförvaltningen, äldreförvaltningen, Södermalms stadsdelsförvaltning och Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

I utformningen av förslaget har hänsyn tagits till följande styrdokument och uppdrag:

- Utredning av förutsättningar för en modell för äldres möte med kultur (KuN 2021-06-15 §10)
- Strategi för en äldrevänlig stad
- Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden inrättar en ny stödform för kulturaktörer som erbjuder kulturprogram riktat mot äldre.

Stödet kan sökas av professionella kulturaktörer från det fria kulturlivet. Aktörerna kan söka och få ersättning för befintliga kulturprogram som riktas mot målgruppen äldre enligt en nivå som årligen anpassas efter nämndens budget. Kulturprogrammen kommer att presenteras på webbplats särskilt tillskapad för ändamålet. Webbplatsen underlättar för personal inom äldreomsorgen att hitta och boka ett kvalitativt och varierat kulturutbud till reducerat pris.

Kulturaktörerna kommer att kunna söka stöd vid flera tillfällen under året. Kulturförvaltningen kommer att anpassa antalet utlysningar efter budgeten för stödområdet.

Ansökan, beredning och redovisning av stödet kommer att hanteras inom förvaltningens ordinarie system för kulturstöd. Verksamhets-systemet för kulturstöd möjliggör en säker beredning och uppföljning av stödet i linje med Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd – demokrativillkor, samt Generella villkor för kulturstöd (KuN 2019-10-22 § 8). Systemet erbjuder också möjlighet till överblick över förvaltningens olika stödformer samt kvalificerad uppföljning på både stöd- och aktörsnivå.

Beredning görs av förvaltningens handläggare i dialog med rådgivande referensgrupp. Referensgruppen utses med

förvaltningsbeslut och består av representanter från vård och omsorg, äldreförvaltningen samt personer med erfarenhet och kompetens inom flera konstområden.

Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur väl ansökan möter de särskilda villkoren och bedömningsgrunderna och tar fram ett förslag till beslut. Beslut fattas enligt kulturnämndens delegationsordning.

Särskilda villkor och bedömningsgrunder

De särskilda villkoren tydliggör vilka som kan ansöka om stöd, vad stödet kan gå till samt hur det ska redovisas. Ansökan föreslås bedömas utifrån fyra bedömningsgrunder: konstnärlig kvalitet, målgruppsanpassning, genomförbarhet och angelägenhet.

Stöd kan sökas av:

- Professionella kulturaktörer från det fria kulturlivet som har sitt säte i Stockholms stad eller planerar gästspel i Stockholms stad.

Stöd kan sökas för befintliga:

- Kulturprogram riktat mot målgruppen äldre inom äldreomsorgen.
- Kulturprogram som är utformade och anpassade efter äldreomsorgens behov och förutsättningar.
- Kulturprogram som har hög konstnärlig kvalitet.

Bedömningsgrunder

Ansökan bedöms utifrån fyra bedömningsgrunder:

- Konstnärlig kvalitet
- Målgruppsanpassning
- Genomförbarhet
- Angelägenhet

Konstnärlig kvalitet

Här bedöms:

- Konstnärlig och hantverksmässig förmåga.
- Konstnärlig ambition.

Målgruppsanpassning

Här bedöms:

- Kännedom om målgruppens förutsättningar.
- Bemötande och publikkontakt.

Genomförbarhet

Här bedöms:

- Sökandes förmåga att nå ut till målgruppen i den utsträckning som har angivits i ansökan.

- Programmets genomförbarhet i verksamheten inom äldreomsorgen.

Angelägenhet

Här bedöms:

- Programmets relevans i förhållande till utbudet som helhet avseende jämställdhet, konstformsbredd och efterfrågan.

Jämställdhetsanalys

Stödets olika bedömningsgrunder ger goda förutsättningar för att balansera utbudet utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Förslaget till ny stödform kommer inte att få någon negativ påverkan på jämställdhet.

Förvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden inrättar ett stöd till kulturprogram för äldre enligt förvaltningens förslag.

Bilagor

1. Särskilda villkor och bedömningsgrunder för stöd till kulturprogram för äldre.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Jansén, Förvaltningschef	2023-04-14
Patrik Liljegren, Avdelningschef	2023-04-14